

Concept

Notitie peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie in Midden-Drenthe

Inleiding

Het beleid peuterspeelzalen en voor- en voerschoolse educatie (verder te noemen VVE) is vastgesteld voor de jaren 2012 en 2013. De gemeente heeft de uitvoering van het VVE beleid bij de Stichting Peuterspeelzalen Midden-Drenthe neergelegd. Op alle locaties wordt een VVE aanbod gerealiseerd.

Omdat het rijksbeleid onzeker was, is het geldende beleid peuterspeelzalen en VVE voortgezet totdat het nieuwe beleid vastgesteld zou zijn. Inmiddels is duidelijkheid over het rijksbeleid verkregen en zodanig dat alle regelgeving op het gebied van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk met ingang van 1 januari 2017 wordt gelijk getrokken. Tegelijk hiermee wordt de rijksbijdrage voor de voorschoolse educatie teruggebracht met een bedrag van € 130.000,00.

Naast het rijksbeleid bestaat er de wens van de basisscholen zich te ontwikkelen tot kindcentra.

In de afgelopen tijd zijn er diverse overleggen, zowel ambtelijk als bestuurlijk, geweest met het Openbaar Onderwijs (Kits Primair), het Christelijk Onderwijs (COG), Stichting Peuterspeelzalen Midden-Drenthe (SPMD) en de kinderopvangorganisaties waar de beide scholen mee samenwerken namelijk ASKA en Pinokkio en de overige kdv-organisaties. Met als doel input te verzamelen voor het nieuwe VVE beleid en om te komen tot onderlinge afspraken.

De besturen van de basisscholen en SpMD hebben de voorkeur uitgesproken het peuterspeelzaalwerk in principe onder te brengen in of nabij de basisscholen die zich daardoor verder ontwikkelen tot kindcentra. Dit met als reden, dat in een kindcentrum de doorgaande ontwikkel- en leerlijn zo goed mogelijk kan worden vorm gegeven en geborgd. Het streven is om zoveel mogelijk kinderen in Midden-Drenthe te laten deelnemen aan een voorschools aanbod.

Dit willen de drie organisaties waar mogelijk doen in samenwerking met voorschoolse organisaties en andere betrokken organisaties.

In onderstaande notitie is beschreven hoe de uitvoering vorm moet krijgen, met de bijbehorende consequenties.

De huidige middelen

Voor de jaren 2015 en 2016 zijn in de begroting voor het peuterspeelzaalwerk respectievelijk € 238.221,00 en € 242.937,00 opgenomen en voor vve voor elk jaar € 190.000,00. Vanaf 2017 wordt het rijksbudget verminderd met € 130.000,00 en bedraagt de maximale gemeentelijke bijdrage € 300.000,00 per jaar. Dit budget is inclusief huisvestingslasten en vve-toeslag. Er wordt geen vergoeding beschikbaar gesteld voor eventuele aanpassingen van lokalen in de basisscholen.

De partners verwachten dat bij het vormgeven van het peuterspeelzaalwerk en vve-beleid per 1 januari 2017 het budget ook als kader gehanteerd gaat worden. Zij hebben daarbij op voorwaarde vanuit de gemeente om aanspraak te kunnen maken op deze gelden, toegezegd zich in te spannen om zoveel als mogelijk frictiekosten door de overname van het personeel van de peuterspeelzalen te voorkomen. Doen deze frictiekosten zich wel voor dan vindt tijdig overleg plaats tussen partners en college en is de gemeente bereid resterende frictiekosten voor haar rekening te nemen tot de ingangsdatum van 31 december 2018.

Daarnaast verwacht de gemeente Midden-Drenthe van de betrokken organisaties een maximale inzet voor het handhaven van geografische spreiding voorschools educatief aanbod en kwaliteit van de voorschoolse voorzieningen in Midden-Drenthe. In de afgelopen jaren is immers gewerkt aan het huidige niveau van voorschoolse voorzieningen en deze opgebouwde ervaringen willen we zoveel als mogelijk behouden voor de toekomst binnen de budgettaire kaders die vanaf 2017 fors minder zijn.

Indien in de toekomst er een toenemend gebruik op de vve-toeslag wordt gedaan en het budget van € 300.000,00 niet toereikend is, vindt hierover vooraf overleg plaats tussen gemeente en samenwerkende partners en wordt indien nodig een voorstel aan de gemeenteraad gedaan. Indien de gemeenteraad bereid is extra geldelijke middelen in te zetten om de doelstelling “zoveel mogelijk jonge kinderen voorschoolse educatie aan te bieden” te kunnen realiseren, zou het budget mogelijk (incidenteel) kunnen worden verhoogd.

Harmonisatie voorschoolse voorzieningen

Met ingang van 2017 wordt alle regelgeving op het gebied van kinderopvang en peuterspeelzaalwerk, landelijk gezien, gelijkgetrokken. Het huidige zelfstandige peuterspeelzaalwerk zal hierdoor ook in Midden Drenthe verdwijnen als op zich zelf staande werksoort. Het uitgangspunt is, dat er een voorschools aanbod beschikbaar is voor alle kinderen.

De financiering verloopt vanuit de volgende (geld)stromen en doelgroepen:

1. Ouders met recht op kinderopvangtoeslag (fiscaal recht op nationaal beleid gebaseerd). Zij betalen het totaalbedrag van de (peuter)opvang op basis van het geldende tarief van de kinderopvangorganisatie en ontvangen de

kinderopvangtoeslag van de belastingdienst terug. Het aantal dagdelen dat de ouders gebruik maken sluit aan op de werktijden van de ouders.

2. Ouders die géén recht hebben op kinderopvangtoeslag. Ouders van 2-4 jarigen betalen een inkomensafhankelijke ouderbijdrage aan de kinderopvangorganisatie (gemeentelijk beleid). Peuters kunnen maximaal twee dagdelen per week gebruik maken van de peuteropvang. De kinderopvangorganisatie ontvangt van de gemeente het verschil tussen het totaalbedrag en de ouderbijdrage (inkomensafhankelijk).
3. Ouders/kinderen die vallen onder de doelgroep VVE. Deze kinderen hebben recht op vier dagdelen per week (peuter)opvang (nationaal beleid). De ouders betalen een (geringe) ouderbijdrage aan de kinderopvangorganisatie. De kinderopvangorganisatie ontvangt van de gemeente het verschil tussen het totaalbedrag en de ouderbijdrage (inkomensonafhankelijk).

Het doel van de gemeente en onderwijsorganisaties is te komen tot breed toegankelijke kindcentra voor alle kinderen onder de vier jaar met daarbij een hoogwaardige uitvoering van de voorschoolse educatie als inzet voor een doorgaande lijn vanaf de voorschoolse periode, doorlopend in de schoolperiode. Het kindcentrum biedt mogelijkheden om de bestaande veronderstelde versnippering aan leerlijnen te minimaliseren. Het kindcentrum werkt vanuit één pedagogische/didactische visie, onder aansturing van één onderwijskundig leidinggevende.

Veranderingen n.a.v. de harmonisatie:

Positie Stichting Peuterspeelzalen Midden-Drenthe

De Stichting Peuterspeelzalen Midden-Drenthe houdt als zelfstandige organisatie op te bestaan. Het peuterspeelzaalwerk wordt in principe ondergebracht in of nabij de basisscholen die zich daarmee verbreden tot kindcentra. Vanwege wettelijke voorschriften moet de voorschoolse periode door een afzonderlijke stichting worden aangeboden en mag dit niet door een stichting voor basisonderwijs worden gerealiseerd. Het personeel van de peuterspeelzalen zal zoveel als mogelijk in dienst treden bij de uitvoerende stichting(en). De onderwijsorganisaties COG Drenthe en Kits Primair zijn bereid te bemiddelen in de overgang van het personeel van de peuterspeelzalen naar de uitvoerende stichting. Aan een samenwerkende Kdv-organisatie zal deze bereidheid ook worden geëist als voorwaarde om aanspraak te kunnen maken op gemeentelijke gelden. Partijen zetten zich optimaal in om frictiekosten voor het personeel te voorkomen dan wel te minimaliseren. Indien deze toch dreigen te ontstaan vindt vroegtijdig overleg plaats tussen de samenwerkende partners en de gemeente en wordt indien nodig een voorstel aan de gemeenteraad gedaan.

Financiering

Vanuit de harmonisatie zal de gemeente verantwoordelijk worden voor de financiering (1) van (een deel van) de bijdrage voor de doelgroepouders inclusief de bijbehorende VVE-toeslag, en (2) voor de ouders die geen gebruik kunnen maken van de kinderopvangtoeslag. Op deze wijze wordt het voorschools educatief aanbod voor alle verschillende doelgroepen beschikbaar en vindt er geen segregatie plaats. Anders gesteld biedt deze wijze de mogelijkheid voor alle ouders en kinderen in Midden Drenthe om voorschoolse educatie te ontvangen. Het verschil is alleen herkenbaar aan de wijze van financiering. De financiering vindt plaats via een bedrag per kind(zie bijlage). Daardoor kunnen ook kdv-organisaties waarvan kinderen onder de vve-criteria vallen een bijdrage van de gemeente krijgen. Belangrijke voorwaarde hierbij is dat deze organisaties bereid zijn personeel van de peuterspeelzalen over te nemen.

Doelgroepbepaling

Voor de doelgroepbepaling vve gelden de volgende criteria:

Eén van de onderstaande criteria van toepassing is op het betreffende kind:

- a. De beide ouders/verzorgers of de ouder/verzorger die belast is met de dagelijkse verzorging heeft minder dan twee jaar vervolgonderwijs genoten na het basisonderwijs.
- b. Eén van de ouders of regelmatige verzorgers in het gezin spreekt minder dan 50% Nederlands in het gezin.
- c. De consultatiebureamedewerker ziet, op basis van Van Wiechenonderzoek, observatie, informatie van ouder(s), risico met betrekking tot achterstand in één of meerdere ontwikkelingsgebieden (motorische ontwikkeling, emotionele ontwikkeling, zelfredzaamheid) bij het kind die van invloed zijn op de spraaktaalontwikkeling. De consultatiebureamedewerker concludeert op basis van de omgevingsanalyse taal vanuit RIVM een risico op achterstand in spraaktaalontwikkeling
- d. De ouders nemen deel aan een inburgeringtraject.

Ontwikkeling Kindcentra

De ontwikkeling van kindcentra wordt vanuit het dorp/locatie ontwikkeld. Er wordt hierbij voortgeborduurd op lopende (logische) samenwerkingsrelaties. Hierbij is er sprake van twee scenario's:

- a. Stand alone scholen. Deze scholen werken nu al vaak samen met een peuterspeelzaalorganisatie/kinderopvang. In de nieuwe situatie wordt het voorschoolse aanbod (zo veel mogelijk) gehuisvest in of nabij de schoollocatie. De

aansturing van het voorschools aanbod, met daarbij de afstemming van de doorgaande lijn, ligt in handen van het management van de school.

- b. Bij de brede scholen wordt de samenwerking vanuit de voorschoolse organisatie opgestart. De medewerker van de voorschoolse organisatie zal in de brede scholen proces initiator moeten zijn omtrent ontwikkeling, doorgaande lijn en samenwerking. Samen met de beide schooldirecteuren van de locatie wordt een MT van de locatie gevormd.

Consequenties aansturing

Per locatie wordt het kindcentrum verder doorontwikkeld. In beide scenario's zijn de basisscholen inhoudelijk eindverantwoordelijk voor de voortgang in het ontwikkelingsproces. Hierdoor ontstaat maatwerk per locatie. De school krijgt daarmee de verantwoordelijkheid van een goede verantwoorde doorgaande ontwikkelingslijn van de kinderen, die in de (basis)voorziening aanwezig zijn.

Concreet:

1. Dit betekent dat de peutergroepen gehuisvest gaan worden in of nabij de basisscholen. Dat de directeur inhoudelijk verantwoordelijk wordt voor de doorgaande lijn van 2 t/m 12 jarigen. Dat afhankelijk van de locatie de directeur of het MT van een brede school verantwoordelijk wordt voor het inhoudelijk proces.
2. Het organisatorisch model verloopt via de nieuw op te stellen subsidieregeling tussen gemeente en de organisaties die de voorschoolse periode gaan uitvoeren, volgens het principe *geld volgt kind*.

Consequenties huisvesting

1. De huisvesting van de voorschoolse periode vindt waar mogelijk plaats in de locaties van de basisscholen. Voor scholen moet het mogelijk zijn om een deel van hun accommodatie tegen vastgestelde tarieven beschikbaar te houden/stellen voor kinderopvang. De gemeente zal binnen de huisvestingsregels ruimte bieden waarbij onderwijs voorgaat op voorschoolse educatie. Bij ruimtegebrek zal gezocht dienen te worden naar een nabij gelegen locatie voor voorschoolse opvang door deze organisatie.
2. De gemeente zal blijvend bijdragen in de huisvestingslasten in de MFA's voor de voorschoolse educatie.
3. De gemeente zal ook blijvend bijdragen in het component van de huisvestingslasten van peuters, die niet vallen onder de toeslagenregeling. Hierbij wordt uitgegaan van de VNG Adviestabel ouderbijdrage peuterwerk.
4. Het gestelde onder punt 2. en 3. geldt onder voorwaarde dat het budget van € 300.000,00 niet wordt overschreden. Indien door toename van het aantal kinderen dit *geld volgt kind* budget ontoereikend dreigt te worden, worden vooraf met de gemeenteraad hierover afspraken gemaakt.

AANBOD voor kinderen/ouders

Wat is goed voor kinderen

Kinderen hebben een aangeboren drang om te leren en ontdekken. Ze zijn nieuwsgierig en hebben een enorm doorzettingsvermogen. Een veilige en vertrouwde omgeving is hierbij een basisvoorwaarde. Pedagogisch medewerkers in kinderopvang, peuterleidsters en leerkrachten sluiten hierop aan en zijn afwisselend volgend en leidend in de ontwikkeling van (jonge) kinderen. De manier waarop invulling wordt gegeven aan spelen, ontwikkelen en leren is afhankelijk van de ontwikkelingsfase van de kinderen. Het kindcentrum kan naast het basisonderwijs zowel kinderopvang als volledige dagopvang bieden.

Het kindcentrum bewaakt deze verschillende behoeften van de kinderen. Voorschoolse opvang is geen “school”. Met een goede ontwikkeling van een doorgaande lijn in het aanbod en een afgestemde zorgroute, maakt dat voor kinderen de overgang naar de basisschool vertrouwd verloopt. De samenwerking tussen de verschillende professionals leidt tot synergie. Met elkaar maak je het aanbod rijker en ontstaan er meer mogelijkheden.

Voor alle kinderen hetzelfde aanbod

De kinderen in de voorschoolse voorziening krijgen allen het zelfde aanbod, onafhankelijk van het feit dat hun ouders wel of niet werken, of dat de kinderen geïndiceerd zijn voor een VVE aanbod. Het onderscheid wordt alleen zichtbaar door de wijze van financiering. Daarnaast mogen de doelgroep kinderen drie tot vier keer per week naar de kinderopvang. Er wordt gewerkt met VVE programma's op alle locaties, die worden doorgezet op de basisschool. Heterogeen samengestelde groepen leidt tot de beste ontwikkeling van kinderen.

Toeleiding voorschoolse periode

Gemeente, onderwijspartners en voorschoolse organisaties maken met de GGD afspraken over een zo optimaal mogelijke toeleiding door het consultatiebureau van kinderen naar de voorschoolse periode. Indien nodig maakt de gemeente hierover afspraken binnen de gemeenschappelijke regeling.

Ouders

De ouders zijn de partners in het kindcentrum. De ouders zijn op de hoogte van het ontwikkel- en leerproces van hun kinderen en worden hier actief bij betrokken. In een stand alone Kindcentrum worden de Medezeggenschapsraad en de Ouderraad van zowel voorschoolse opvang als basisonderwijs samengevoegd. In alle gevallen behouden ouders de keuze naar welke basisschool hun kind gaat. De professionals van de voorschoolse voorzieningen geven ouders hierover geen advies, maar stimuleren om zelf de locatie(s) te bezoeken.

Schooltijden

De tijden van de voorschoolse opvang zijn afgestemd op de schooltijden, zodat ouders met meerdere kinderen aansluitend de kinderen naar school en de voorschoolse opvang kunnen brengen. Ook is het voor ouders mogelijk om te kiezen voor verlengde opvang, zodat dit aan de werktijden van de ouders kan worden afgestemd.

Vertrouwde gezichten

Binnen het Kindcentrum zullen zo veel als mogelijk combinaties worden gezocht om pedagogisch medewerkers ook in te zetten onder schooltijd als onderwijsassistent, of hen te betrekken bij het overblijven op school en bij de naschoolse opvang. Hierdoor krijgen de kinderen te maken met vertrouwde gezichten.

Doorgaande lijn

De onderwijsinstellingen zijn verantwoordelijk voor afspraken en werkprocessen rondom de doorgaande leerlijn.

De doorgaande lijn wordt gerealiseerd door:

- Afstemming van het aanbod
- Warme overdracht van de kinderen naar de basisschool
- Afstemming zorglijnen. De intern begeleiding van opvang en zorg wordt afgestemd. Vanwege de grote leeftijdsrange van kinderen zal onderscheid worden gemaakt in intern begeleiding 0-6 jarigen en 6-12 jarigen. De extra zorg vanuit Voorschoolse programma's en het CJG aanbod worden geïntegreerd in de zorgroute.
- Passend onderwijs. Vanwege de doorgaande zorglijn is voor het onderwijs tijdig in beeld welke kinderen ook in het basisonderwijs extra zorg nodig hebben. Hierdoor kan voor deze kinderen een passend arrangement worden samengesteld.

Naschoolse-, tussenschoolse opvang en naschoolse activiteiten

De doorgaande lijn in het Kindcentrum is niet alleen geëffectueerd in voor- en schoolse voorziening. Ook het aanbod voor naschoolse opvang en de organisatie voor tussenschoolse opvang wordt georganiseerd met een eenduidig pedagogisch beleid, zo weinig mogelijk verschillende gezichten voor de groep en met een doorgaande lijn in activiteiten. Aanvullend op de naschoolse opvang, worden voor alle kinderen uit het dorp naschoolse activiteiten georganiseerd.

Eenheid in uitstraling

Hoewel een kindcentrum technisch gezien nog uit minimaal twee organisaties bestaat, is dat alleen administratief en arbeidsrechtelijk merkbaar. Voor het aanbod, de eenheid in uitstraling zal het Kindcentrum een eenduidig herkenbaar gezicht hebben.

Ook de professionals onderling ervaren de samenwerking collegiaal en hebben respect voor ieders expertise.

Kenmerken kindcentra in Midden-Drenthe

De visie op een kindcentrum is gevoed vanuit de behoefte van een kind om succesvol op te groeien, en wat het kindcentrum hierin kan bijdragen. In Midden-Drenthe hebben de kindcentra de volgende kenmerken:

- Er is samenhang tussen onderwijs, opvang en zorg;
- Er is minstens samenwerking tussen voorschool en school;
- Er is een toegankelijk naschools activiteitenaanbod (verbonden met leerdoelen van de school);

- De voorschool betreft verschillende kinderopvangarrangementen (huidig peuterspeelzaalwerk dan wel kinderdagopvang);
- Het aanbod voorschoolse voorzieningen is voor alle kinderen, met en zonder achterstanden.
- Op alle locaties kan VVE worden aangeboden.
- Er is opvang van 0-2 jarigen in de vorm van kinderopvang.
- Er is aanbod voor alle 2-4 jarige peuters in Midden-Drenthe.
- Er vindt aansturing plaats vanuit één onderwijskundige hand;
- Er is een voorkeur voor gezamenlijke huisvesting van voorschool en school;
- Kindcentra worden inhoudelijk vanuit de school op locatieniveau in samenwerking met de partners ontwikkeld. Dit betekent dat er diverse arrangementen mogelijk zijn. Een kindcentrum heeft een eigen profiel.
- Wederzijdse inzet van pedagogische medewerkers tussen voorschool en school is mogelijk;
- Er wordt een verbinding gemaakt tussen de zorgstructuren (incl. vroegsignalering) binnen de Kindcentra en het CJG (vanuit de visie Positief Opvoeden Drenthe);
- Er wordt gewerkt aan doorgaande leer- en ontwikkelingslijnen;
- Er is sprake van een warme overdracht;
- Er wordt gewerkt vanuit het adagium “Jouw kinderen zijn mijn kinderen”
- Ouders zijn partners in het kindcentrum.

Vervolgproces

De partners hebben een gewenste richting voor de gemeente Midden-Drenthe aangegeven. Het vervolg zal nu ook in een gezamenlijke actie moeten worden vormgegeven:

1. In juni 2015 wordt de concept Notitie peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie in Midden-Drenthe voorgelegd aan de commissie Zorg en Welzijn.
2. In september 2015 wordt de definitieve Notitie peuterspeelzaalwerk en voorschoolse educatie in Midden-Drenthe aan de raad ter besluitvorming vastgelegd
3. De onderwijsorganisaties COG Drenthe en Kits Primair nemen het initiatief tot de vorming van een afzonderlijke stichting die de voorschoolse periode gaat verzorgen.
4. De onderwijsorganisaties en SpMD informeren de ouders van het peuterspeelzaalwerk op welke datum gebruik gemaakt gaat worden van de toeslagenregeling.
5. De gemeente zal een regeling initiëren voor de financiering van de “niet toeslagen kinderen”.
6. De subsidieregeling zal ontworpen worden, met de systematiek waarbij *het geld het kind volgt*. De organisatie voor de voorschoolse periode ontvangt de betreffende subsidie van de gemeente en sluist het huisvestingsdeel hiervan door aan de onderwijsorganisatie (indien van toepassing). Bij de uitvoering zoeken we per

dorp/locatie naar een maatwerk oplossing. Daarbij vindt indien nodig overleg plaats met de verenigingen van plaatselijk belang en dorpshuisbesturen.

Bijlage.

Berekening kosten voorschoolse periode per 1 januari 2017

Gegevens

- Peildatum 1-1-2015
- Het gemeentelijk budget voor de voorschoolse periode bedraagt per 1-1-2017 € 300.000,00. Dit bedrag is inclusief de rijksbijdrage voor de voorschoolse periode van momenteel € 76.000,00.
- De kosten van een peuterplek zijn: 3,5 uur per dagdeel gedurende 2 dagdelen x 40 weken per jaar x € 6,84 = € 1.916,00
- De gemiddelde inkomensafhankelijke ouderbijdrage bedraagt 3,5 uur per dagdeel gedurende 2 dagdelen x 40 weken = € 672,00 (o.g.v VNG Adviestabel ouderbijdrage peuterwerk 2015).
- De gemeentelijke subsidie voor een peuterplek bedraagt dan € 1.916,00 -/- € 672,00 = € 1.244,00
- Aantal 2 en 3 jarige peuters in Midden-Drenthe in de jaren 2012: 295 en 2013: 274 in totaal 569.
- Huidig bereik SpMD is 281 reguliere plekken en 44 vve-plekken. Totaal 325 peuters
- Verhouding ko-belastingtoeslag/gemeentelijke subsidie peuterplek 60/40. Van het aantal reguliere plekken komen dan 113 peuters in aanmerking voor een gemeentelijke subsidie.
- Voor de 44 vve-plekken(rijksbijdrage € 76.000,00) wordt ook uitgegaan van de verhouding 60/40. Daardoor komen 26 plekken in aanmerking voor 1 dagdeel subsidie en 18 voor 3 dagdelen.
- Vve-aanbod gaat uit van in totaal 10 uur ondersteuning = 3,5 uur extra
- Maximale ouderbijdrage bij een vve-plek is € 127,00
- Vve-plek kost 10 uur x € 6,84 x 40 weken = € 2.736,00 -/- € 127,00 = € 2.609,00

Berekening kosten op jaarbasis per 1 januari 2017

Uitgaande van het huidige bereik van 281 reguliere peuterplekken en 44 vve-plekken waarvan 60% in aanmerking komt voor de ko-belastingtoeslag, bedragen de kosten van de gemeentelijke subsidie voor de voorschoolse periode per 1 januari 2017 als volgt:

Kosten¹:

- reguliere peuterplekken 113 x € 1.244,00	€ 140.572,00
- vve-plekken 26 x € 870,00	€ 22.620,00
- vve-plekken 18 x € 2.609,00	€ 46.962,00
Subtotaal	€ 210.154,00

¹ De basis van deze berekening is dat met het reduceren van het budget van Euro 430.00 naar Euro 300.000 het huidige aantal kinderen blijvend voorschoolse educatie kan worden aangeboden. Hogere kosten kunnen ontstaan wanneer een hoger dan het huidige aantal kinderen wordt bereikt.

Overige uitgaven	<u>€ 89.846,00</u>
Totaal(beschikbaar per 1-1-2017)	€ 300.000,00